

Tukea liikuntaan ja toiminnalliseen oppimiseen -opetustoimen henkilöstökoulutus

Terhi Huovinen & Vilma Pikkupeura-Riikilä, Jyväskylän yliopisto

*Yhteistyössä: Valteri, Jyväskylän AMK, Åbo Akademi, Itä-Suomen,
Tampereen ja Lapin yliopistot*

Koulupäivän aikainen liikunta

1. Liikuntatunnit
 - keskimäärin 2 h viikossa eli noin 600 h peruskoulun aikana
2. Opetukseen integroitu liikunta
3. Istumisen tauottaminen oppitunneilla
4. Välitunneilla tapahtuva liikkuminen
 - Peruskoulun aikana välitunteja yhteensä noin 2000 h
5. Koulumatkat

Toiminnallinen oppiminen

Perusopetuksen ops 2014: työtapojen monipuolisuus ja vaihtelu, oppilaan työskentely osana oppiaineiden arviointia

*"Kokemukselliset ja **toiminnalliset työtavat** sekä eri aistien käyttö ja **liikkuminen** lisäävät oppimisen elämyksellisyyttä ja vahvistavat motivaatiota."*

*"Eriyttäminen perustuu oppilaan tarpeille ja mahdollisuuksille suunnitella itse opiskeluaan, **valita erilaisia työtapoja** ja edetä yksilöllisesti."*

Mm. Liikkuva koulu -ohjelma lisännyt liikkuen tapahtuvaa oppimista

Tutkimusnäyttöä toiminnallisen oppimisen hyödyistä

- Liikkumisella yhteys oppimiseen.
- Tutkimuksissa erityisesti tauot ja liikunnan integroiminen oppitunteihin ovat yhteydessä parempiin oppimistuloksiin. (Kantomaa ym. 2018)
- Liikkumiseen perustuvan oppimisen sisällyttäminen oppitunteihin on todettu vaikuttavan oppilaiden nautintoon ja sitoutumiseen ilman, että oppimisen laatu kärsi. (Riley ym. 2017)

Lapsen toimintarajoitteet ja toiminnallinen oppiminen

- Oppimisen ja toimintarajoitteiden laaja kirjo
- Liikkuvaa matikkaa –interventiossa matikka-ahdistus lisääntyi niillä oppilailla, joiden motoriset taidot olivat heikot. Tuntien aikana koettu nautinto myös väheni. (Syväoja ym. 2024)
- Tärkeää eriyttää myös liikkumisen vaatimuksia toiminnallisissa tehtävissä!

Jyväskylän yliopisto soveltavan liikunnan täydennyskouluttajana

Pitkä perinne jatkuvan oppimisen toteuttamiseen yhdessä alan yhteistyökumppaneiden kanssa

- 1990-luvulla *Liikkuva ja terve koulu* -hanke edisti liikunnallista toimintakulttuuria kouluissa
- 2000-luvun alussa *Koululiikuntaa kaikille* -koulutuksissa edistettiin opettajien osaamista liikuntatunneilla tapahtuvan liikunnan soveltamisessa
- 2020-2023 *Koululiikuntaa kaikille* - uudistettu koulutus lisäsi opettajien tietoisuutta toimintakyvyn haasteista ja yhdenvertaisen opetuksen didaktiikasta

Tukea liikuntaan ja toiminnalliseen oppimiseen – hankkeen tavoitteet

Tavoitteena on lisätä opetustoimen henkilöstön...

- ymmärrystä toiminnanohjauksen ja osallistumisen haasteista liikunnassa ja toiminnallisessa oppimisessa
- tietoa kolmiportaisen tuen käyttämisestä
- valmiuksia tunnistaa oppimisvaikeuksia (kehityksellinen koordinaatiohäiriö, DCD)
- valmiuksia suunnitella ja toteuttaa liikuntaa osallisuutta edistäen

Koulutuksen rakenne

	Moduuli 1 Videotallenteita 2h Webinaari 2h	Moduuli 2 Videotallenteita 2h Webinaari 2h	Moduuli 3 Lähi-intensiivipäivä 4 h
MITÄ?	Tuen tarpeen tunnistaminen	Osallistumisen esteet	Oppimisen ja osallistumisen pedagoginen tuki liikunnassa ja liikkuen oppimisessa
MISSÄ?	Tallenteet voit katsoa valitsemallasi ajalla. Voit osallistua webinaareihin omalta tietokoneeltasi mistä päin Suomea tahansa.		Kevät 2024: HKI, JKL Syksy 2024: Oulu, Joensuu Kevät 2025: HKI, TRE, JKL Syksy 2025: Rovaniemi, Vaasa (kaksikielinen)
MILLOIN?	Keväisin ja syksyisin n. kuukausi ennen lähipäivää.	Keväisin ja syksyisin viikko-kaksi viikkoa ennen lähipäivää.	Tarkat päivämäärät näkyvät verkkosivuiltamme.

Koulutuksen sisältö

Tukea liikuntaan ja toiminnalliseen oppimiseen

TLTO kevät 2024

TLTO syksy 2024

Koulutuksen aikataulu

Ennakkotehtävä

Moduuli 1 Tuen tarpeen tunnistaminen

Moduuli 2 Osallistumisen esteet

Moduuli 3 Osallistumisen tuki liikkuen oppimisessa

Lisämateriaaleja

Sivukartta

Järjestely

TLTO syksy 2024

Tervetuloa Tukea liikuntaan ja toiminnalliseen oppimiseen -koulutuksen verkkoalustalle!

Moduuli 1 Tuen tarpeen tunnistaminen

Videotallenteet

Webinaarin 1.10. materiaalit

Anna palautetta moduulista 1

Moduuli 2 Osallistumisen esteet

Videotallenteet

Webinaarin 10.10. materiaalit

Anna palautetta moduulista 2

Moduuli 3 Osallistumisen tuki liikkuen oppimisessa

Videotallenne lähipäivästä

Lähipäivien materiaalit

Lopputehtävä

Info lähipäiviin tulijoille

Palautekysely Oulun lähipäivästä (luonnos)

Palautekysely Joensuun lähipäivästä (luonnos)

Lisämateriaaleja

Moduuli 1

Videotallenteet (ennakkomateriaalit)

- Yhdenvertainen koulupäivä (*Tanja Salisma, Malike*)
- Motoriikan haasteet ja niiden yhteydet oppimiseen (*Piritta Asunta, Jamk & Anni Lindeman, Jyu*)
- Motorisen oppimisen vaikeuksien tunnistaminen (*Piritta Asunta, Jamk*)

Webinaari

- Toiminnallisen oppimisen huomioiminen liikkumisen haasteissa (*Henni Petäjistö & Matti Salmela, Valteri*)
- Mistä tietoa ja apua tukemiseen, jos oppilailla on motorisen oppimisen vaikeuksia? (*Piritta Asunta, Jamk*)

Moduuli 2

Videotallenteet (ennakkomateriaalit)

- Aistit! Aistahaasteiden huomioiminen liikunnassa (*Tero Kujala, Valteri*)
- Neurokirjon oppilas mukana liikuntatunnilla tai toiminnallisessa oppimisessa (*Sallamaria Vilhunen & Matti Salmela, Valteri*)
- Työskentelyn arviointi heterogeenisessä ryhmässä (*Terhi Huovinen, Jyu*)

Webinaari

- Toiminnallisen oppimisen huomioiminen liikkumisen haasteissa (*Sallamaria Vilhunen & Matti Salmela, Valteri*)

Moduuli 3

Lähi-intensiivipäivä

- Aloitukset ja monikanavainen viestintä (*Terhi Huovinen & Vilma Pikkupeura-Riikilä, Jyu*)
- Strukturoitu oppimisympäristö (*Lea Tornberg*)
- Motoriset haasteet; miltä ne tuntuvat ja miten tukea? (*Piritta Asunta, Jamk*)
- Toiminnanohjauksen tukeminen (*Terhi Huovinen, Jyu*)
- Lopputehtävän ohjeistus: toiminnallisten tehtäväkorttien luominen (*Lea Tornberg*)

Hanke lukuina

Osallistujamäärä kevään 2024 toteutuksessa:

- yht. 41 hlö

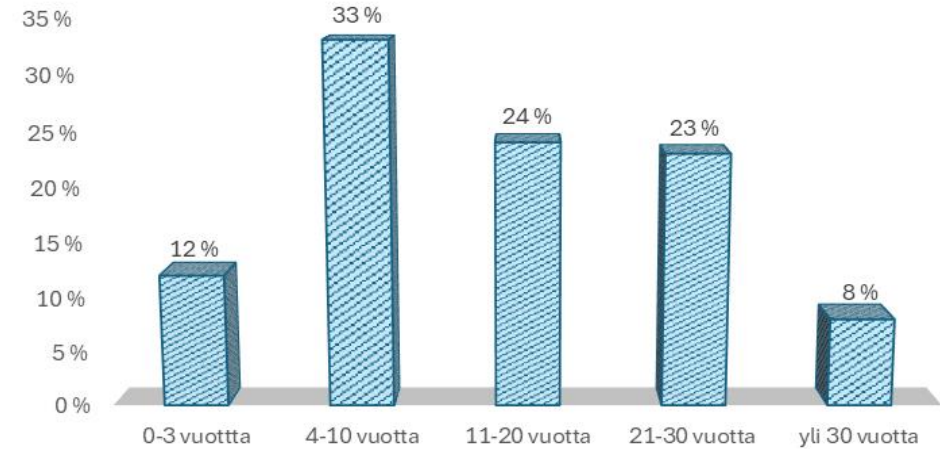

Miehiä
2 hlö

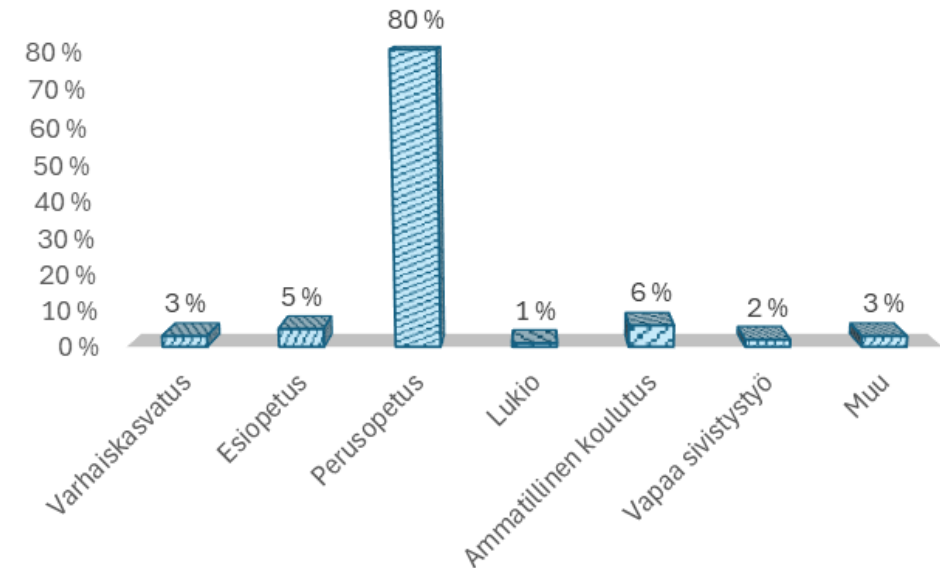

Naisia
38 hlö

TYÖKOKEMUS

ENSISIJAINEN TYÖ

Tulevat koulutukset

- TLTO 24:
 - Oulu & Joensuu
- TLTO 25:
 - Kevät: Hki, Tre & Jkl
 - Syksy: Vaasa & Rovaniemi
- Opi liikkuen 25:
 - Kevät: Hki, Jkl & Rauma
 - Syksy: Joensuu & Rovaniemi
- TLTO:n kohderyhmä on ensisijaisesti luokanopettajat ja peruskoulun aineenopettajat ja peruskoulussa työskentelevät ohjaajat.
- Opi liikkuen –hankkeen kohderyhmänä on ensisijaisesti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen työntekijät sekä alkuopetuksen opettajat ja ohjaajat.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen koulutuksiin:

**Tukea liikuntaan ja
toiminnalliseen oppimiseen**

**Opi liikkuen –tue oppimista
varhaisvuosien liikunnassa**

Lähteet

- Kantomaa, M. & Syväoja, H. & Sneck, S. & Jaakkola, T. & Pyhäntö, K. & Tammelin, T. (2018). Koulupäivän aikainen liikunta ja oppiminen: tilannekatsaus tammikuu 2018. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset, 2018:1. Helsinki: Opetushallitus.
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Opetushallitus.
- Riley, N., Lubans, D., Holmes, K., Hansen, V., Gore, J. & Morgan, P. (2017). Movement-based mathematics: enjoyment and engagement without compromising learning through the EASY minds program. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*. Vol 13 (6), 1653–1673.
- Syväoja, H., Sneck, S., Kukko, T., Auntonen, P., Räsänen, P., Viholainen, V., Kulmala, J., Hakonen, H. & Tammelin T. (2024). Effects of physically active maths lessons on children's maths performance and maths-related affective factors: Multi-arm cluster randomized controlled trial. *Educational Psychology*. Vol 94 (3), 839–861.